

UTRJEVANJE – TVORJENKE (9. razred)**1. Podčrtaj enega od ponujenih podatkov.**

Za opis osebe so značilne povedi z glagoli v 1./2./3. osebi ednine/dvojine/množine. Glagoli so v povednem/velelnem/pogojnem naklonu in sedanjiku/pretekliku/prihodnjiku. Glagoli so dovršni/nedovršni.

Za življenjepis so značilne povedi z glagoli v 1./2./3. osebi ednine/dvojine/množine. Glagoli so v povednem/velelnem/pogojnem naklonu in sedanjiku/pretekliku/prihodnjiku. Glagoli so dovršni/nedovršni.

2. Odvisni stavek zamenjaj z besedno zvezo in napiši poved.

Ker babico bolijo sklepi, gre večkrat na leto v toplice.

Medtem ko prebira anekdote, se smeji.

Na OŠ Jožeta Moškriča se je zaposlila, potem ko je diplomirala.

Ljudi potolaži, če so v stiski.

3. Naslednje številke napiši z besedami.

72 (let) _____
 5. (letnik) _____
 168 (cm) _____
 1939. (leto) _____
 (leta) 1959 _____

4. Besede iz dvojic prepisi na ustrezno mesto v preglednici.

zelje – zel, ptič – ptičjeslovec, očala – oko, miška – miš, noga – raznožka

NETVORJENE BESEDE	TVORJENE BESEDE

5. Besedne zveze zamenjaj s tvorjenkami.

ta, ki piše _____ ta, ki oblikuje _____
 ta, ki slika _____ ta, ki ilustrira _____
 ta, ki sporoča _____ ta, ki bere _____

Podčrtaj pravilno trditev.

Napisane tvorjenke so glagoli/pridevniki/samostalniki.

Tvorjenke so tvorjene iz samostalnika/pridevnika/glagola.

Vpisane tvorjenke pomenijo dejanje/čas dejanja/lastnost/predmet oz. sredstvo dejanja/ vršilca dejanja/prostor dejanja.

6. Napiši, iz katere besedne zveze so nastale naslednje besede.

pevec tisti, ki _____ jedec _____
režiser _____ pripovedovalec _____
tesar _____ ustvarjalec _____

7. Naslednje besedne zveze zamenjaj s tvorjenko.

tista, ki igra _____ tista, ki leti _____
tista, ki smuča _____ tista, ki lika _____
tista, ki streže _____ tista, ki prišepetuje _____

8. Naslednje besedne zveze zamenjaj s tvorjenko.

to, s čimer spenjamo _____ to, s čimer ličimo _____
to, s čimer pršimo _____ to, s čimer pišemo _____
to, s čimer zdravimo _____ to, s čimer svetimo _____

Podčrtaj pravilno trditev.

Vpisane tvorjenke so glagoli/pridevniki/samostalniki.

Tvorjenke so tvorjene iz samostalnika/pridevnika/glagola.

Vpisane tvorjenke pomenijo dejanje/čas dejanja/lastnost/predmet oz. sredstvo dejanja/ vršilca dejanja/prostor dejanja.

9. Napiši, iz katerih besednih zvez so nastale naslednje tvorjenke.

kuhinja to, kjer _____ prezimovališče _____
tekmovališče _____ pralnica _____
kopalnica _____ gorišče _____

10. Besedne zveze zamenjaj s tvorjenkami.

to, da likaš _____ to, da prosiš _____
to, da bereš _____ to, da pečeš _____
to, da češeš _____ to, da uživaš _____

11. Tvorjenko poveži z besedno zvezo, iz katere je nastala.

gnojenje	to, kjer gnojiš
gnojilec	to, s čimer gnojiš
gnojilo	ta, ki gnoji
gnojišče	to, da gnojiš

12. Obkroži.

Besedi nahajališče in rastišče sta nastali iz besednih zvez

- a) tisti, ki se nahaja – tisti, ki raste.
- b) to, kjer se nahaja – to, kjer raste.
- c) to, s čimer se nahaja – to, s čimer raste.
- č) to, da se nahaja – to, da raste.

13. Pripisi ženski par moškemu.

knjižničar _____

pravnik _____

fizioterapevt _____

14. Napiši ljubkovalnice oz. manjšalnice.

žena _____ hči _____

sin _____ Nika _____

stric _____ tovornjak _____

15. Napiši, iz katerih besednih zvez so nastale naslednje tvorjenke.

Marjanca majhna/ljuba _____ vrtec _____

hlačke _____ obrazek _____

čveljček _____ okence _____

16. Besedne zveze zamenjaj s tvorjenkami.

italijanski jezik _____

gorenjsko narečje _____

lipov les _____

malinov sok _____

17. Tvorjenko poveži z besedno zvezo, iz katere je nastala.

francoščina prebivalka Francije

Francozinja francoski jezik

18. Besedne zveze zamenjaj s tvorjenkami.

to, da si hiter _____ to, da si bogat _____

to, da si pretkan _____ to, da si bister _____

to, da je lepo _____ to, da je vroče _____

19. Besedne zveze zamenjaj s tvorjenkami.

ta, ki je vesel _____ ta, ki je skop _____

ta, ki je radodaren _____ ta, ki je pošten _____

ta, ki je molčeč _____ ta, ki je pijan _____

Podčrtaj pravilno trditev.

Vpisane tvorjenke so glagoli/pridevniki/samostalniki.

Tvorjenke so tvorjene iz samostalnika/pridevnika/glagola.

Vpisane tvorjenke pomenijo lastnost/nosilca lastnosti/predmet z določeno lastnostjo/prostor z določeno lastnostjo.

20. Napiši lastnosti človeka.

tak, ki ljubi resnico: _____

tak, ki ima dobro srce: _____

tak, ki je redkih besed: _____

tak, ki rad da: _____

tak, ki dela s svojo glavo: _____

Podčrtaj pravilno trditev.

Vpisane tvorjenke so glagoli/pridevniki/samostalniki.

21. Dopolni s pridevnikom.

dopust, ki traja dva meseca _____ dopust

študij, ki traja pet let _____ študij

palica, ki je dolga tri metre _____ palica

lonec, ki drži pet litrov _____ lonec

voznik, ki je star štirideset let _____ voznik